

Länsstyrelsen
Värmland

Plan för skogsbrand- bevakning med flyg

Värmlands län 2015

Publ nr 2015:24
ISSN 0284-6845

Rapporten är sammanställd av Johan Olsson tillsammans med entreprenören, Sportflygklubben i Karlstad och i enlighet med gällande inriktning "Skogsbrandbevakning med flyg – Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps inriktning från 2015".

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad
010-224 70 00, www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

Samhällsbyggnad
Johan Olsson

BESLUT

Datum
2015-05-28

Sida
1(1)
Referens
452-2170-2015

Sändlista

Plan för skogsbrandbevakning med flyg 2015

Länsstyrelsen har, inom ramarna för MSB:s riktlinjer, produktionsansvaret för skogsbrandbevakning med flyg. Länsstyrelsen ska upprätta en särskild plan för bevakningen.

Årets "Plan för skogsbrandbevakning med flyg 2015" har upprättats i samråd med entreprenören, Sportflygklubben i Karlstad.

Länsstyrelsen beslutar att planen ska gälla som inriktningsdokument för verksamheten under brandflygsäsongen 2015.

Johan Olsson
Handläggare Risk och Säkerhet

Bilaga

Plan för skogsbrandbevakning med flyg 2015

Sändlista

Sportflygklubben i Karlstad (Tommy Älverstad och Göran Jansson)
Berörda räddningschefer i S och O län
SOS Alarm Karlstad, Örebro och Göteborg
MSB (Lars-Gunnar Strandberg)

För kännedom

Försvarsmakten MR V
Polismyndigheten
Karlstads Flygplats
Bergvik Skog AB (Lars-Erik Wigert)
Länsförsäkringar, Karlstad (Björn Jernstedt)
Skogsstyrelsen (Alf Olofsson)
Angränsande länsstyrelser (O, T och W)
Stora Enzo (Per-Erik Dalin)

1	Inriktning av verksamheten	1
2	Organisation.....	1
3	Bevakningsområde.....	2
3.1	Brytpunkter för Norra slingan X/Y	2
3.2	Brytpunkter för Södra slingan X/Y.....	2
4	Flygbevakningens omfattning.....	3
4.1	Allmänt	3
4.2	Flygning eller inte flygning – rutiner	3
4.3	Underlag för brandriskbedömning.....	3
4.4	Brandrisk och flygningar.....	4
4.5	Starttider (normalt)	4
4.6	Beslut i särskilda fall.....	4
5	Rapportering under flygning	4
5.1	Radioförbindelse och radiopassning	4
5.2	Vid hyggesbränning	5
6	Positionsangivelser	5
6.1	Rikets nät	5
6.2	Latitud/Longitud.....	5
7	Visuell fordonsledning från flygplan	6
8	Instruktion för brandflygansvarig (BA).....	6
8.1	Allmänt	6
8.2	Före brandbevakningssäsongens början.....	6
8.3	Under bevakningsperioden	6
8.4	Efter brandbevakningsperioden	7
9	Instruktion för flygplansbesättning	7
9.1	Allmänt	7
9.2	Förberedelser före flygning	7
9.3	Under flygning	7
9.4	Efter flygning	8
10	Färdplanstjänst	8
10.1	Instruktion för flygplansbesättning	8
10.2	Instruktion för SOS Alarm	8
11	Rapporttyper	9

1 Inriktning av verksamheten

Den statligt finansierade skogsbrandbevakningen med flyg regleras genom MSB inriktningsdokument Skogsbrandbevakning med flyg – Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps inriktning från 2015.

Dokumentet redovisar bland annat:

- Syfte och avgränsning
- Övergripande mål
- Myndighetens för samhällsskydd och beredskap ansvar
- Länsstyrelsens ansvar
- Entreprenörens ansvar
- Brandriskprognoser
- Ersättningar
- Utbildning
- Rapportering med mera

2 Organisation

Uppdragsgivare

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad

Kontaktperson: Johan Olsson, Samhällsbyggnad

Tel 010-224 73 04, mobil 0767-75 81 85

johan.olsson@lansstyrelsen.se

Entreprenör

Sportflygklubben i Karlstad, Våldalen 580, 655 91 Karlstad.

Brandflygansvarig (BA)

Ansvarar för entreprenörens bevakning och entreprenadens genomförande.

Göran Janson

Mobil 0708-21 22 47

goranjanson@mac.com

Ersättare för BA

Tommy Älverstad

Mobil 0706-83 55 55

tommy@karlstadsrormontage.se

Ersättare för BA

Göran Arvidson

Mobil 0702-65 26 16

Goran.arvidson@atopto.se

Räddningstjänstens representanter

Brandinspektör Peter Karlsson, Filipstad, 0590-152 16, mobil 0703-16 36 71

Räddningschef Mattias Larsson, Arvika, 0570-826 28, mobil 0768-03 79 99

Brandflygbas

SOS-Alarm, Nya Infanterigatan 20, 653 40 Karlstad.

Kontaktman: Anders Larsson

anders.larsson@sosalarm.se

Tel 054-55 63 14, fax 054-21 09 70

e-post direkt till trafikrummet: karlstad@sosalarm.se

3 Bevakningsområde

Bevakningsområdet kontrolleras från två flygslingor, *södra (S11)* resp *norra (S21)*, som finns angivna på karta bilaga 1, och har brytpunkter enligt nedan i Rikets Nät.

I södra slingan ingår även norra delen av Västra Götalands län.

Norra delen av Torsby kommun ingår i Dalarnas läns bevakningsområde (slinga WSV).

3.1 Brytpunkter för Norra slingan X/Y

Lekvattnet 66785 13265	Kymmen 66580 13265	Sunne 66380 13505	Stor-Älgsjön 65965 14015
Lill-Lungen 66050 14100	Östra Sundsjön 66525 14005	Tyngsjö 66860 13933	Lekvattnet 66785 13265

3.2 Brytpunkter för Södra slingan X/Y

Jäverön 65840 13750	S Högsäter 65850 13295	Fröskog 65440 13080	Mon 65390 12675
Årjäng 65915 12905	Öna 66300 13090	Jäverön 65840 13750	

4 Flygbevakningens omfattning

4.1 Allmänt

Entreprenören har schemalagd jourverksamhet och kan utföra bevakningsflygning varje dag under perioden måndag 1 juni t.o.m. söndag 30 augusti. På dagar utanför denna jourperiod kan entreprenören utföra bevakning om denne för dagen har resurser i form av tillgängliga flygplan och besättningar.

4.2 Flygning eller inte flygning – rutiner

Frågan om flygning eller inte avgörs dagligen klockan 0800 – 0900 och styrs således till stor del av föreliggande prognosinstrument på internet.

Dagliga beslut om brandrisknivå fattas av räddningschef i beredskap

- 1 juni – 19 juli Filipstad
- 20 juli – 30 augusti (eller längre) Arvika

Beslutet meddelas per e-post till SOS Alarm i Karlstad dagligen senast klockan 09:15. Vid beslut om flygning faxar SOS Alarm beslutet till samtliga räddningstjänster i Värmland och berörda i Dalsland. Dessutom sänds alltid e-post, även när flygning inte ska ske, till Länsstyrelsen Värmland – Johan Olsson och till Brandflygansvarig – Göran Janson (BA).

Under entreprenörens schemalagda jourverksamhet (se bilaga 2) så ringer entreprenören till SOS Alarm, telefon 054-15 19 36, varje förmiddag klockan 09:30 och inhämtar besked om flygning eller inte.

Om brandflygbevakning önskas vid tider utanför schemalagd jourverksamhet, ringer SOS Alarm och meddelar detta direkt till någon av entreprenörens kontaktmän:

Göran Janson 0708-21 22 47

Tommy Älverstad 0706-83 55 55

4.3 Underlag för brandriskbedömning

Underlaget för brandriskbedömning finns på SMHI:s webbplats (www.smhi.se/brandrisk).

Användarnamn och lösenord krävs.

Jourhavande meteorolog vid SMHI kan i nödfall kontaktas för konsultation på telefon 011-17 01 04.

4.4 Brandrisk och flygningar

Brandrisknivå	Antal dagliga flygningar (normalt)
5-5E i 50 % eller mer av slingans område	2 gånger per dygn längs hela slingan
5-5E vid brytpunkter i slingans område	Flygning över aktuella brytpunkter 2 gånger per dygn
4 i 25 % eller mer av slingans område	1 gång per dygn längs hela slingan
4 vid brytpunkter i slingans område	Flygning över aktuella brytpunkter 1 gång per dygn
1-3 i hela slingans område	Normalt sett ingen bevakning. Hänsyn bör dock tas till åskriskprognos och blixregistrering

4.5 Starttider (normalt)

En flygning per dag klockan 14:00

Två flygningar per dag klockan 13:00 och 16:15

4.6 Beslut i särskilda fall

Räddningschef i beredskap kan i särskilda fall göra avsteg från planlagda rutiner.

Om någon myndighet eller motsvarande, anser sig behöva använda brandflyget vid exempelvis uppdrag som bedöms vara räddningstjänst, måste den beställningen ovillkorligen gå via brandflygansvarig (BA) eller entreprenörens motorflygchef.

På uppdrag av länets kommuner kan Länsstyrelsen besluta om ELDNINGSFÖRBUD utomhus (eller upphävande) för hela länet eller delar av länet. Respektive räddningschef kan fatta beslut som rör den egna kommunen.

5 Rapportering under flygning

5.1 Radioförbindelse och radiopassning

Upprätthålls mellan flygplan och SOS Alarm eller berörd räddningstjänst med hjälp av brandflygradion då flygbevakning pågår.

Brandflygradion används normalt endast vid meddelande om flygplans start, landning och rapport om iakttagna bränder, samt vid fordonsledning för räddningstjänst, polis eller liknande.

Flygplansbesättningen är ansvarig för att meddelanden om skogsbrand/misstänkt rök når SOS Alarm. Om besättningen inte kan få förbindelse på brandflygradion, ska andra alternativ till rapportering användas, exempelvis flygradion, mobiltelefon eller rapporthylsa.

Rapport över brandflygradion ska vara kortfattad och rapportmottagaren ska kvittera meddelandet genom repetering.

Anrop från flygplan till SOS Alarm sker via brandflygradion på talgrupp Värm Blå 5. Anrop sker genom att trycka in siffertangent 4 tills "Talbegäran SOS" visas i displayen.

Anrop från SOS Alarm och räddningstjänster till flygplan sker via brandflygradion på talgrupp Värm Blå 5. Anropsnummer norra slingan (S21) är 270-5222 och södra slingan (S11) är 270-5221.

5.2 Vid hyggesbränning

Berörd räddningschef (eller markägare) ska rapportera planerad hyggesbränning till SOS Alarm i Karlstad, 054-15 19 36, som ska vidarebefordra informationen till brandflygbesättningen.

6 Positionsangivelser

Länsstyrelsen tillhandahåller 2 stycken pärmar som innehåller kartor i skala 1:50 000 över hela bevakningsområdet. Detta kartmaterial ska alltid medföras i flygplanet och användas vid brandflygbevakningen.

Positionsangivelse till SOS Alarm kan ske på två olika sätt:

1. Rikets Nät, på karta 1:50 000
2. Latitud/Longitud

Positionsangivelse till Räddningstjänsten ska alltid vara i Rikets Nät.

6.1 Rikets nät

På karta i skala 1:50 000 är Rikets Nät det svarta rutnätet och de svarta siffrorna på kartans fyra kanter och varje ruta har en area på 1 x 1 km.

Först anges koordinaten för X-läget i Nord/Sydlig riktning, det vill säga genom att läsa av det siffrvärde som finns på kartans vänstra eller högra kant.

Därefter anges Y-läget i Ost/Västlig riktning vars siffror finns på kartans övre och undre kant.

Fyra siffror kan avläsas direkt i kartan men en position ska anges med fem siffror och den sista siffran får då uppskattas. Med fem siffror blir positionen bestämd med en noggrannhet på 100 m. Ange även gärna platsen i förhållande till något geografiskt namn som är lätt att hitta på kartan.

Exempel: Position 65968 - 13362, ca 800 meter norr Värmskogs kyrka.

6.2 Latitud/Longitud

I vissa områden kan det vara svårt att med hjälp av kartan ange positionen. Då kan flygplanets GPS-navigatör användas för att ange läget i Latitud/Longitud. Latitud anges med 6 siffror och Longitud med 7 siffror.

Exempel: Stavnäs kyrka position N 59.10.29/E 012.44.00

SOS Alarm kan då omvandla uppgiften till Rikets Nät.

7 Visuell fordonsledning från flygplan

Flygplanets uppträdande

Cirklar framför fordonet

Går ut åt höger

Går ut åt vänster

Flyger tillbaka mot och över fordonet

Flyger mot fordonet och minskar höjden

Innebär för fordonsförare

Stanna och avvakta nästa manöver

Fortsätt nästa avtagsväg till höger

Fortsätt nästa avtagsväg åt vänster

Vänd tillbaka

Rapporthylsa kommer att kastas under vingtippning

8 Instruktion för brandflygsansvarig (BA)

8.1 Allmänt

Ska vara utbildad brandflygare och ansvara för att tillräcklig flyg- och basberedskap för skogsbrandbevakning upprätthålls. Vara kontaktperson mot räddningstjänstens representanter, SOS Alarm Karlstad och Länsstyrelsen.

Vara väl förtrogen med av MSB, länsstyrelse, SOS Alarm, KSAK och Transportstyrelsen utfärdade instruktioner, föreskrifter och anvisningar samt rutiner. Vara väl förtrogen med befintlig materiel för skogsbrandbevakning, exempelvis radioutrustning och kartor.

8.2 Före brandbevakningssäsongens början

Ansvara för att jourlista för flygförare, baspersonal och flygplan upprättas och i samråd med respektive flygklubbs motorflygchef kontrollera deltagande flygförarens lämplighet som brandbevakningsflygare.

Kvittera ut radiomateriel, kartor och annan utrustning och se till att brandflygradion funktionskontrolleras i flygplanen och förvissa sig om att kartmaterialet är i fullgott skick och vid behov anordna genomgångar med berörd personal.

8.3 Under bevakningsperioden

Följa upp och hålla sig väl förtrogen med det allmänna väderleksläget och SMHI:s brandriskprognos. Ansvara för att flygning sker enligt avtal och fattade beslut om flygning samt att flygningarna genomförs i enlighet med "Plan för Skogsbrandbevakning med flyg 2015" (denna skrift).

Se till att gällande bestämmelser följs.

Efter framställning från räddningschef i beredskap beordra extra flygningar för övervakning och kontroll av skogsbrand eller tillbud. Till räddningschef i beredskap meddela allt av betydelse för bevakningstjänstens utförande.

Se till att "Rapport från flygförare" och "Rapport från entreprenör" förs.

Fortlöpande mata in alla efterfrågade uppgifter i flygrapporten i MSB: centrala datasystem <https://www.msb.se/sv/Insats--beredskap/Naturolyckor/Skogsbrand/Skogsbrandflyg/>

Till Länsstyrelsen Värmland månadsvis skicka faktura med bilagorna "Fakturaunderlag" och "Rapport från entreprenör". Blanketterna är i princip de samma som tidigare år.

8.4 Efter brandbevakningsperioden

Senast den 30 september, bevakningsåret, skicka in årssammanställning till Länsstyrelsen Värmland på blankett "Årsrapport".

Se till att radioutrustning för skogsbrandbevakning monteras ur flygplanen och återlämnas till Länsstyrelsen senast den 1 oktober.

Se till att brandflygkartorna och övrigt utkvitterat material förvaras på betryggande sätt, eller lämnas in till Länsstyrelsen efter anfordran.

9 Instruktion för flygplansbesättning

9.1 Allmänt

1. För att delta i brandflyget krävs utbildning i brandflygbevakning som anordnas av respektive klubbs brandflygchef och/eller motorflygchef. Flygförare ska dessutom uppfylla kraven i LFS 1993:7 (BCL D3.1)
2. Andreförare eller spanare ska alltid ingå i besättningen och ska vara väl insatt i uppdraget och i de uppgifter som normalt ingår.
3. Varje dag klockan 09:30 under schemalagd jourperiod ska veckoansvarig förare ringa SOS Alarm 054-15 19 36 för att få besked om flygning eller inte flygning, starttider och övrigt som gäller den aktuella brandbevakningsdagen

9.2 Förberedelser före flygning

1. Lämna färdplan enligt instruktionen i kap 10.
2. Se till att kartor, radio, rapporthylsor, papper, penna och eventuell GPS finns ombord.
3. Kontrollera att brandflygradion är inkopplad. Utför gärna förbindelseprov.

9.3 Under flygning

1. Snarast efter start anropas SOS Alarm och meddela den verkliga starttiden.
2. Kontinuerlig passning på brandflygradion ska upprätthållas.
3. Med cirka 15 minuters mellanrum görs en 360-graderssväng för överblick av redan passerat område från annan vinkel och under annat ljusförhållande.
4. Vid rapportering till SOS Alarm ska positionsbestämning anges i Rikets Nät eller Latitud/Longitud. Fastställ positionen säkert innan rapporteringen påbörjas. Vid kontakt med Räddningstjänst ska position anges i Rikets Nät.
5. Om fordonsledning blir aktuell och radioförbindelse med fordon saknas, ska fordonsledningen ske enligt fastställd teckenanvisning beskriven i kap 7.
6. För SOS Alarms färdplansuppföljning ska större avvikelse från brandflygslingan meddelas till SOS Alarm. Likaså om landningen beräknas ske mer än 30 min efter uppskattad landningstid.
7. Om uppdraget avbryts och/eller om landning sker på annan plats än vad som från början angivits, ska SOS Alarm meddelas.

8. Vid brand på norskt område meddelas SOS Alarm som bestämmer eventuell åtgärd. Om det blir aktuellt med gränspassage måste tillstånd begäras från Oslo Control.

9.4 Efter flygning

1. Färdplan ska avslutas med landningsmeddelande till SOS Alarm på telefon 054-15 19 36 snarast efter landning.
2. Efter varje flygning ska brandflygförarens förarrapport skrivas på avsedd blankett. Om brand upptäckts av flyget eller om flyget medverkat vid brand efter dirigerings av SOS Alarm så ska brandens ärendenummer anges i rapporten. Ärendenumret fås av SOS Alarm efter landning.
3. Snarast efter varje brandflygveckas slut ska förarrapporterna sändas till Brandflygansvarig (BA).

10 Färdplanstjänst

10.1 Instruktion för flygplansbesättning

Före start ring SOS Alarm telefon 054-15 19 36 och lämna följande färdplan:

- brandflygslinga
- flygplanets registreringsbeteckning
- antal personer ombord
- start- och landningsflygplats
- beräknad starttid
- beräknad landningstid
- flygförarens namn

Snarast efter start

- meddela SOS Alarm verklig starttid via brandflygradion vilket innebär att färdplanen aktiveras.

Snarast efter landning

- ring till SOS Alarm och lämna landningsmeddelande som innebär att färdplanen avslutas.

10.2 Instruktion för SOS Alarm

Har landningsmeddelande inte inkommit till SOS Alarm senast 30 minuter efter beräknad landningstid ska tjänstgörande personal på SOS Alarm göra följande:

Kontakta flygtrafikledningen i Karlstad, telefon 054-55 60 75, eller om denna är stängd, kontrollcentralen Arlanda, telefon 08-585 545 05, och meddela följande:

- att flygplan saknas
- flygplanets registreringsbeteckning
- flygplanstyp
- antal personer ombord
- startflygplats

- starttid
- aktionstid
- beräknad flygväg, normalt slingans brytpunkter
- beräknad landningsflygplats

Vissa uppgifter framgår av inlämnad färdplan och resten framgår av bilaga 4.

11 Rapporttyper

Följande rapporter ska föras enligt fastställda formulär:

Rapporttyp	Ansvarig	Lämnas till
Anmälda planerade bränder	SOS Alarm	Flygplansbesättningen
Beslut om flygning/ ej flygning	RCB	SOS Alarm Karlstad, dagligen
Info om flygning/ ej flygning	SOS Alarm	Länsstyrelsen med flera, dagligen
Rapport från flygförare	Flygföraren	Brandflygansvarig (BA), veckovis
Rapport från entreprenör	Brandflygansvarig	Länsstyrelsen, månadsvis
Årssammanställning	Brandflygansvarig	Länsstyrelsen, 30 september
Årsrapport	Länsstyrelsen	MSB, 15 oktober

Brandflygslingor Värmland

Teckenförklaring

- Kommun
- Brandflygslingor
- Brytpunkter
- Tätort
- Vatten

NORGE

WSV

Vitsand

Lekvattnet

S21

Tyngsjö

Dalarnas län

Kymmen

Sunne

Östra Sundsjön

Öna

Lill-Lungen

Årjäng

Stor-Älgsjön

S Högsäter

SV Jäverön

T11

Bäckhammar

Örebro län

S11

Fröskog

Mon

Västra Götalands län

TELEFONLISTA TILL MOTORFLYGCHEFER OCH BRANDFLYGCHEFER 2015

[illegible]

ORDINARIE DELTAGANDE FLYGPLAN 2015, AKTIONSTIDER OCH FLYGTIDER

Reg.bet	Typ	Färg	Nyttjas av	Radio selektiv	Aktionstid tim : min
SE-LZT	Cessna 172 S / 180 hk	vit/blå dekor	Sportflygklubben		04:30
SE-LHT	Piper Pa 28-161	Vit/gul/brun	Sportflygklubben		04:30
SE-GAN	Piper Pa 28-161	Vit/röd	Sportflygklubben		04:30
SE-IFD	Cessna 172	Vit/röd	Sportflygklubben		04:30

RESERVFLYGPLAN 2015, AKTIONSTIDER OCH FLYGTIDER

SE-GTN	Socata Ralley	vit/röd dekor	Sportflygklubben		04:15
SE-GTI	Socata Ralley	vit/blå dekor	Sportflygklubben		04:15

Aktionstider

Tiderna ovan är den ungefärliga aktionstiden för respektive flygplan som är fulltankat med bränsle.

Flygtider

	Distans ca	Medelhastighet	Flygid ca
Södra slingan S11	165 Nm	70-75 kt	2:15
Norra slingan S21	165 Nm	70-75 kt	2:15

Detta är den normala flygtiden runt brandflygslingorna. Om det brinner och vi får medverka på olika sätt i vägledning m.m så tar det längre tid.

Att medelhastigheten blir låg beror på att ett antal 360-gr svängar görs för att på ett bra sätt kunna spana av terrängen.

Länsstyrelsen
Värmland

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, 010-224 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland